

Aczél Petra

PIXELEK

Az előszó helyén

„The powerfully humanist belief that the inherent sense of an idea – its place in a community, its emergence within an identifiable tradition, or its reflection of a way of life – is the strongest measure of an idea’s worth was overwhelmed by method. In an astonishingly brief time, the new empirical paradigm began to declare that what made a theory “good” was whether it could be proven, where proof was confined to normative and potentially limiting rules of measure and referral. That’s what we hoped to avoid in this collection. Our idea has been to give a diverse grouping of accomplished thinkers the kind of free reign that scholars of an earlier century had (...).”

(Jeffrey St. John – Ted Striphas – Gregory J. Shepherd 2006. Introduction: Taking a Stand on Theory. In: Gregory J. Shepherd et al (eds.): *Communication as ...: Perspectives on Theory*. Sage: Thousand Oaks, CA. Kindle edition. p. 193.)

Nem, ezúttal nem azt szeretnénk bizonyítani, hogy szükség van kommunikációkutatásra. Nyilvánvaló, hogy a kommunikációs tudományos nézőpont releváns, a tudomány és a professzió szintjén egyaránt: a jelen szövegek, ahogy a konferencia előadásai, felvetései és konklúziói is, ezt igazolták. És ezúttal azt sem kívánjuk bizonyítani, hogy a kommunikációkutatás milyen „sokszínű”; nem azt a svédasztal-gondolatot szeretnénk erősíteni, amit sok elméleti gyűjtemény, jól forgatható kompiláció, mint a „bevezetés a...” típusú szakmunkák. A Jel-Kép tematikus számának írásai, a Magyar Kommunikációtudományi Társaság 2014-ben megrendezett *Kommunikáció, kultúra, kreativitás* című konferenciájának előadásából készült szövegek önmagukban is erős állítások összetett kommunikációs jelenségekről, helyzetekről, viszonyokról. Doktori hallgatók, pályájuk kezdetén álló, ifjú kutatók, a hazai kommunikációkutatást meghatározó szerzők, tudósok írásai ezek. Valamennyien tanulták vagy tanítják a kommunikációtudományt (már, ha ez a kifejezés a leghelyesebb egy a diszciplináris határolással szakítani kívánó korban) és mindannyian elég bátrak ahhoz, hogy a kommunikációról mint képről, a kreativitásról mint működésről, a tudásról mint kommunikatívról szóljanak. Persze, nem valamiféle egynemű, normatív erejű szövegsort tart a kezében az olvasó. Hanem egy olyan kaleidoszkópot, amely minden állapotában komplex és sokelemű, de körvonalazott képet ad a kommunikációkutatás ambícióiról, mozgásteréről, értelmező potenciáljáról.

A Magyar Kommunikációtudományi Társaság hosszabb csönd után ezzel a konferenciával hallatta újra a hangját az akadémiai reprezentatív nyilvánosságban is. A nemzetközi téren mutatkozó téma-trendek nyomában járva a kultúra és kreativitás örökzöld kettőse kínálkozó inspiráló és rezonáló hívásnak az intellektuális térben. És sokan érezték megszólítva magukat. Mintha csak sejthető lett volna, milyen hamar, milyen többlet-jelentőségre tesz majd szert a kultúra mint kommunikáció, milyen fizikai és szellemi közelségben fogjuk majd meg-

tapasztalni e kettő problematizálódását és politizálódását. A 2014-es konferenciát még nem szorították állásfoglalásokra a külső körülmények, csak a szakma belső igénye. A szándék arra, hogy találkozzunk és megmutassuk, mi mindennel foglalkozik, hányféle irányból tart ugyanoda a hazai kommunikációtudomány.

Mit értünk kommunikáción? – ezzel a kérdéssel szoktam kezdeni a kommunikáció- és médiatudományi alapképzés bevezető óráit. És aztán minden egyéb, kommunikációs kurzusomat. Egészen a mesterképzés utolsó évéig és a doktori képzés választható kurzusáig. Kezdetben a válasz gyorsan, a szakmai műveltség gátlásaitól mentesen érkezik és egyértelmű: a kommunikáció információátadás. És attól kezdve azon dolgozom, hogy ez a bizonyosság, ez a narkotikus leegyszerűsítés eltűnjön. Hogy minden fogalom megkérdőjeleződjön, hogy minden elbizonytalanodás intellektuális ambíciókat szüljön, és minden törekvés végül kimondható, autentikus tudásba sűrűsödjön, az „ugyanoda” érzésének támogatásával. Nem állítom, hogy ez mindig sikerül. Azt sem, hogy sokszor. De azt gondolom, hogy az ilyen vállalkozásokhoz jó szövegek kellenek. Jó kútfők, eredeti megközelítések, használható módszerek, a sokból épülő egység ígérete. Látókört szélesítő, kényelmetlenül fontos kérdések. Új nézőpontok és távlatok.

Kérem tehát a nyájas Olvasót, legyen bár érvekre vadászó közéleti blogger vagy vizsgára készülő hallgató, a hazai műhelyek és tudósok munkái iránt érdeklődő kolléga, megbízható folyóirat-olvasó vagy kulcsszavakkal idetévedt digitális vadász, hogy ne higgye, hogy a kommunikáció információátadás. Következésképpen ettől a tematikus számtól se ezt várja, ne ismeretek rigorózus átadását, valamiféle értelmezhetetlen cserét, amelyben az olvasói figyelemért adat jár. Tekintse inkább ezt a lapszámot (is) egy sokpixeles pillanatképnek a kommunikációkutatásról. Ha elég közelről nézi, látja alkotóit és elemeit. Ha elég távolról, akkor pedig – remélhetően – a világot és önmagát is meglátja benne.